

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Sisällys

Keskustan kehittäminen.....	2
Turun Tiedepuisto	5
Osaamisen kärkihanke.....	14
Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke	17
Kulttuurin kärkihanke	19

Keskustan kehittäminen

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Keskustan kehittäminen -kärkihanke on kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän työkalu kaupunkistrategian keskustaa koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi. Strategian linjausten mukaan kaupungin ydin on näköiskuva kaupungin menestyksestä, hyvinvoinnista ja kilpailukyvyistä, ja siksi sen on koko ajan kyettävä uudistumaan. Kokonaisvaltaiseen kaupunkikehittämiseen tähtäävällä kärkihankkeella tavoitellaan Turun keskustan kilpailukyvyä ja vetovoiman vahvistamista niin liiketoiminnan ja matkailun kuin asumisen näkökulmista.

Yhtäältä tavoitteena on vahvistaa elinvoimaisen kaupunkikeskustan asemaa kaupunkilaisten yhteisenä viihtyisänä ympäristönä parantamalla julkisia kaupunkitiloja, lisäämällä ympärivuotista houkuttelevuutta sekä varmistamalla vilkkaan kulttuurielämän ja vireän tapahtumatoiminnan edellytykset kaupungin keskustatilassa. Toisaalta halutaan löytää keinoja kaupallisen keskustan elinvoiman vahvistamiseen ja uskon palauttamiseen keskustaan kohdistuviin investointeihin. Tavoitteena on lisäksi varmistaa, että keskusta on tulevaisuudessakin saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla niin kansainvälisesti, kansallisesti kuin seudullisestikin.

Kehittämistyön suunnannäyttäjäksi on laadittu Keskustavisio 2050.

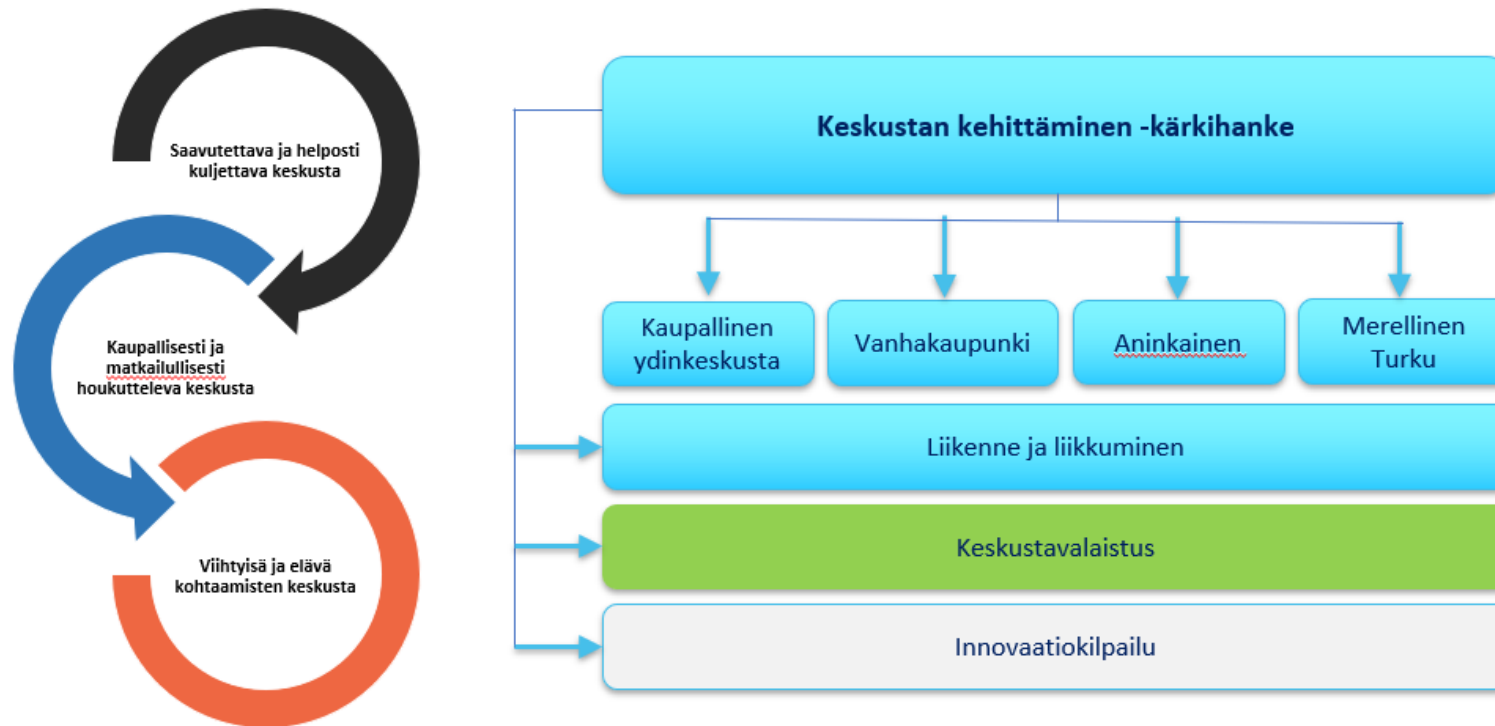
Kärkihankkeen rakenne ja toteutus

Keskustan kehittäminen -kärkihankkeen toteutusta ohjaa kaupunginvaltuuston päätös kymmenestä hanketta eteenpäin vievästä toimenpidekokonaisuudesta (kv 14.5.2018 § 92) sekä kaupunginhallituksen hyväksymä kärkihankkeen toimenpidesuunnitelma (kh 13.8.2018 § 288). Päätösten mukaisesti keskustan kehittäminen nojaa kolmeen tavoitteelliseen painopistealueeseen, jotka luovat pohjan elävän ja vetovoimaisen kaupunkikeskustan kehittämiselle:

- Saavutettava ja helposti kuljettava keskusta: Turun keskusta on kaikkien yhteisenä kaupunginosana saavutettavuudeltaan ainutlaatuinen, ja sen liikkumisympäristön ilme on esimerkillisen viihtyisä ja vetovoimainen ympäri vuoden.
- Kaupallisesti houkutteleva keskusta: Turun keskusta on Läntisen Suomen tärkein ja pohjoisen Itämeren kiinnostavin talouden, kaupan ja työssäkäynnin keskittymä.
- Viihtyisä ja elävä kohtaamisten keskusta: Turun keskusta on eurooppalainen asumisen, kulttuurin ja matkailun keskittymä, joka sykkii elämää ympäri vuoden.

Toiminnallisesti kärkihanke koostuu neljästä alueellisesti rajautuneesta kehittämishankkeesta: kaupallisen ydinkeskustan kehittäminen (Hansatown), Vanhankaupungin kehittäminen, Aninkaisten alueen kehittäminen ja Merellisen Turun (Linnanniemi ja Aurajokirannat) kehittäminen, sekä liikenteen ja liikkumisen laajasta kokonaisuudesta, joka on viiden kärkihankkeen yhteinen kehittämishanke. Lisäksi keskustan kärkihankkeeseen kuuluvat Keskustavalaistuksen kehittäminen ja Keskustan innovaatiokilpailu -projektit. Keskustan kehittämisen kärkihanke tekee tiivistä yhteistyötä muiden kärkihankkeiden kanssa ja edistää Pormestariohjelman mukaisia tavoitteita.

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Kuva 1. Keskustan kehittämisen kärkihankkeen rakenne

Kärkihankkeen tavoitteelliset painopistealueet saavutettava ja helposti kuljettava keskusta, kaupallisesti houkutteleva keskusta ja viihtyisä ja elävä kohtaamisten keskusta, läpileikkaavat kaikkia kehittämishankkeita ja -projekteja, ja ohjaavat niiden suunnittelua ja toteutusta.

2. Toteutusaikataulu

Edellä esitellyt keskustan kehittämisen painopistealueet ja hankkeet toimenpidekokonaisuuksineen muodostavat kärkihankkeen toimenpideohjelman rungon vuosina 2022–2025. Keskustan kehittäminen on jatkuva prosessi, ja siihen liittyvät toimenpiteet täsmennetään vuosittain. Pitkäjänteisellä ja kokonaisvaltaisella kaupunkikeskustan kehittämisellä tuetaan Turun kaupungin kasvua, vahvistetaan sen brändiä ja parannetaan sen asemaa kiristyvässä kansainvälisessä kilpailussa asukkaista, osaajista ja investoinneista.

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

3. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2022

Painopistealue/Hanke	Tuotos
Liikenne ja liikkuminen	Toteutetaan kestävän liikkumisen kokeiluja ja tuetaan keskustan saavutettavuutta opastamista kehittämällä. Tuetaan Itäisen Rantakadun yleissuunnitelman toimeenpanoa yhdessä Kypan kanssa.
Merellinen Turku (Turku Waterfront)	Edistetään Linnanniemen kehittämissuunnitelmaa, maisema-arkkitehtikilpailun valmistelu on käynnistetty ja tuetaan alueen kaavoitusta. Aurajoen kehittämissuunnitelman edistäminen on käynnissä ja jatketaan yhteistyötä Merikeskuksen kanssa.
Kaupallinen ydinkeskusta (Hansatown)	Kauppahallin korttelin kehittämissuunnitelman edistäminen on käynnissä. Vahvistetaan keskustan elinvoimaa tukemalla kaupallisen keskustan konseptointia. Torin toiminnallisuuden kehittäminen yhteistyössä kauppapaikkapäällikön kanssa.
Aninkainen	Aninkaisten alueen kokonaiskonseptin edistäminen elinvoiman ja palveluiden lisäämiseksi on käynnissä. Tuetaan Matkakeskuksen hankekehityskilpailun käynnistämistä yhdessä Kypan kanssa. Matkakeskus-hankkeen vuorovaikutus ja markkinavuoropuhelu on käynnistetty.
Vanhakaupunki	Vanhakaupungin kehittämissuunnitelman operationalisointi on käynnistetty. Selvitystyö Vanhakaupungin alueen kävely- ja pyöräily-yhteyksien kehittämisestä on laadittu.
Innovaatiokilpailu	Sytytä Turku -keskustan kehittämiskilpailun voittajaideoiden toteuttamissuunnittelu/toteuttaminen on käynnissä yhdessä toteuttajakumppaneiden kanssa.
Keskustavalaistus	Valotapahtuman toinen pilotti on toteutettu. Keskustavalaistuksen periaatteiden operationalisointia tuetaan.
Pormestariohjelman mukaiset läpileikkaavat teemat	Hyvinvoinnin ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi tuetaan kaupunkivihreän lisäämistä yhteistyössä muiden kärkihankkeiden ja ympäristönsuojelun kanssa. Mahdollistetaan liikunnan ja harrastustoiminnan ympäristöjä keskustassa eri kohde- ja ikäryhmille yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa. Vahvistetaan kestävän Turun kasvua tukemalla keskusta-alueella uudis- ja korjausrakentamista sekä kehittämällä kiinteistöjen väliaikaiskäyttöjä.

Turun Tiedepuisto

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Kärkihankkeen tavoite

Turun Tiedepuisto on kaupunkiseudun merkittävin kasvua tukeva kaupunkikehityskohde. Tiedepuisto-kärkihanke on puolestaan kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän työkalu kaupunkistrategian tiedepuistoaluetta koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi. Kärkihankkeella tavoitellaan alueen kehittymistä kansainvälisesti kiinnostavana ja rohkean kokeilevana osaamiskeskittymä, joka on toimintoiltaan monipuolinen ja logistisesti vetovoimainen. Tiedepuiston kärkihankkeen mukaisella kehittämisellä tähdätään ennen kaikkea siihen, että Tiedepuiston sijainnin poikkeukselliset lähtökohdat ja monipuolisen osaamiskeskittymän luoma potentiaali saadaan mahdollisimman täysimääräisesti hyödyntämään kokonaisvaltaista kehitystä.

Kärkihankkeen suunnittelua ja toteuttamista ohjaavat periaatteet

Tiedepuisto-kärkihankkeen suunnittelua ja toteuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti seuraavat periaatteet:

1. Turun Tiedepuisto on kaupunkiseudun merkittävin kehityskohde.
 2. Turun Tiedepuiston kaupunkirakennetta monipuolistetaan kärkihankkeen tavoitteiden ohjaamalla tavalla. Ensisijaisena painopisteenä on työpaikkoihin ja osaamiseen perustuvan vetovoiman kasvu. Toteutus kytkeytyy vahvasti Osaamisen kärkihankkeen toteuttamiseen: Tiedepuisto tuottaa rakenteen ja infran, Osaamisen kärkihankkeen kautta rakennetaan osaamis- ja koulutuspolkuja, jotka lisäävät vetovoimaa ja tukevat alueen kehittymistä.
 3. Turun Tiedepuiston kehittämisellä tuetaan tunnin junan täysimääräistä hyötyä valtakunnallisen ja seudun kasvun hyväksi.
 4. Turun Tiedepuistossa liikkuminen on fiksua.
 5. Turun Tiedepuisto on hyvinvoinnin kaupunginosa.
 6. Turun Tiedepuistossa investoidaan innovatiivisesti.
 7. Turun Tiedepuiston julkinen kaupunkitila on korkeatasoista.
 8. Turun Tiedepuistoa kehitetään yhteistyössä ja kumppanuuksin Triple Helix -toimintamallin mukaisesti, julkisen ja yksityisen sektorin sekä yliopisto- ja korkeakoulumaailman jatkuvalla yhteistyöllä.
 9. Turun Tiedepuiston kehittäminen ohjelmoidaan kunnianhimoisesti ja isojen kokonaisuuksien kautta.
 10. Tiedepuisto -kärkihanke ohjaa yleiskaavoitusta käynnissä olevalla yleiskaavakierroksella kaupunkikehityksen uudistumisen painopisteen sijoituessa Itäharjun puolelle.
-

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Kärkihankkeen rakenne

Tiedepuisto -kärkihanke rakentuu kuvan 1 mukaisista painopistealueista. Tiedepuiston kehittämisen painopistealueet toimivat kärkihankkeen toteuttamishojelman pohjana. Toimenpideohjelmaan kytkeytyy mittaristo, jolla toteutumista seurataan.

Kuva 1. Tiedepuisto -kärkihankkeen painopistealueet

Kehittämisen painopistealueet luovat pohjan alueen kilpailukyvyyn ja vetovoiman vahvistamiselle paitsi monipuolisena koulutus- ja tutkimuskeskittymänä myös kansainvälisesti merkittävänä osaamisintensiivisen yritystoiminnan keskuksena ja vetovoimaisena asuin ympäristönä. Painopisteistä kertova kohderyhmälähtöinen viestintä edesauttaa myös kansainvälisesti kiinnostavan Turun Tiedepuisto (engl. Turku Science Park) -brändin rakentumista.

Kärkihankkeen toimenpidekokonaisuudet

Rohkeasti kokeileva innovaatio- ja osaamiskeskittymä

Turun Tiedepuisto profiloituu kansainvälisesti merkittävänä ja rohkean kokeilevana innovaatio- ja osaamiskeskittymänä, ja luo kilpailukyisen toiminta- ja kasvuympäristön osaamisintensiiviselle tutkimus- ja yritystoiminnalle.

- Innovaatio- ja kokeilualustojen kehittäminen: Kehitämme määrätietoisesti temaattisia innovaatio- ja kokeilualustoja ja tuemme alueen toimijoiden kansainvälistymistä ja kasvua. Hyödynnämme kumppanuuksia ja ulkoisen rahoituksen mahdollisuuksia kehittämistoimenpiteiden rahoittamisessa.
- Toimijoiden välinen yhteistyö: Kehitämme Tiedepuiston toimijoiden välisiä yhteistoimintatapoja, -verkostoja ja -alustoja tavoitteellisesti Triple Helix -toimintamallin pohjalta alueen kilpailukyvyyn, vetovoiman ja kokonaisvaltaisen kaupunkikehityksen vahvistamiseksi. Järjestämme temaattisia Turku Future Forum -tilaisuuksia tavoitteellisen ja tulevaisuussuuntautuneen vuoropuhelun aktivoimiseksi alueen yritysten, opiskelijoiden, asukkaiden ja muiden toimijoiden välillä.

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

- Tiedepuiston tunnettuus ja brändi: Luomme Turun Tiedepuistolle alueen omaleimaiseen identiteettiin ja keskeisiin kilpailukykytekijöihin pohjautuva aluebrändi ja sen päälle rakentuva markkinoinnillinen ja myynnillinen kokonaisuus, jotka edesauttavat alueen kehittymistä merkittäväksi investointi- ja rahoituskohteeksi. Edistämme uusien toimijoiden sijoittautumista alueelle aktiivisella markkinoinnilla ja ennakoivalla tonttipolitiikalla, ja vahvistamme business-to-business myynnin resursointia yhdessä Turku Science Parkin kanssa.

Logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus

Turun Tiedepuisto on logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus, jossa saumattomasti toisiinsa kytkeytyvät kestävän liikkumisen muodot ja niitä tukevat palvelut tekevät arjesta sujuvaa.

- Alueen sisäisen liikkumisen parantaminen: Kehitämme alueen liikkumisen kulkumuotojakaumaa kestävien liikkumismuotojen suuntaan. Parannamme kevyen liikenteen yhteyksiä sekä kävely- ja pyöräilyväylien viihtyisyyttä ja turvallisuutta.
- Pysäköinti: Toteutamme Kupittaa kansihankkeen osana keskitetyn veloituspysäköintilaitoksen kaupungin investointina. Edistämme ja mahdollistamme keskitettyjen pysäköintilaitosten rakentamista Tiedepuiston laajentumisalueella. Laadittujen pysäköintiselvitysten, pysäköintipilotointien pilotointien sekä kaupungin pysäköintipolitiikan pohjalta laadimme pysäköinnin kehittämissuunnitelman yhdessä alueen keskeisten toimijoiden kanssa tavoitteena joustava, tilaa tuhlailmaton ja rakenteellinen pysäköintiratkaisu, joka tukee kärkihankkeen tavoitteita. Edistämme pysäköintipalveluiden uudistamista uuden toimintamallin ja sitä tukevan digitaalisen alustan pohjalta.
- Joukkoliikenneyhteyksien ja -palveluiden kehittäminen: Parannamme Tiedepuiston saavutettavuutta ja joukkoliikenneyhteyksiä runkolinjastoa uudistamalla ja kehärunkolinjaa kehittämällä. Edistämme joukkoliikenteen käyttöä kehittämällä digitaalisia ratkaisuja ja liikkuminen palveluna -mallia. Kytkemme ratikka hankkeen toteutussuunnittelun osaksi alueen muun liikennepalveluiden sekä infran suunnittelua.
- Itäharjun pääliikenneväylät: Suunnittelemme Itäharjun liikenneverkon Tiedepuiston kannen kilpailu voittaneen ehdotuksen pohjalta, sekä osana alueen yleis- ja asemakaavoitusprosesseja. Päivitämme alueen liikenneverkko-suunnitelman. Integroimme Tunnin junan sekä sitä toteuttavat kaksoisraideratkaisut osaksi Tiedepuiston kansihanketta ja sen muodostamaa palvelukokonaisuutta.
- Liikenneterminaali: Kehitämme liikenneterminaalia eri liikennevälineet toisiinsa saumattomasti kytkevänä liikkumisen keskuksena ja olennaisena osana seudullista liikennejärjestelmää. Avaamme liikenneterminaalin yhteyteen liikkumispisteen, joka yhdistää yhteiskäyttöiset kaupunkipyörät ja yhteiskäyttöautot sekä julkisen joukkoliikenteen. Laadimme suunnitelman Kupittaa asemanseudun kehittämisestä palvelemaan laajasti tulevaisuuden liikenne-, logistiikka-, ja palvelutarpeita.

24/7/365 elävä kohtaamisten keidas

Turun Tiedepuisto on ympäri vuorokauden elävä ja viihtyisä kohtaamisten keidas, jossa hyvinvointia ja terveyttä edistävät alustat, ratkaisut ja palvelut nivoutuvat luontevaksi osaksi alueen asukkaiden, opiskelijoiden ja työntekijöiden arkea.

- Alueen toimivuuden ja julkisten kaupunkitilojen kehittäminen: Parannamme Kupittaa työpaikkakeskittymän infran ja julkisen tilan toimivuutta ja viihtyisyyttä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Painotamme viihtyisyyden merkitystä uusien kaupunkitilojen, kuten Tiedepuiston kannen suunnittelussa. Itäharjun kehittämisen osalta varmistamme, että viherrakentaminen ja lähipuistojen lisääminen ovat tärkeässä roolissa. Lisäämme puistoalueita ja kaupunkivihreää Tiedepuiston alueella.
-

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

- Tapahtumatoiminta ja palvelut: Tuemme yhteisöllisyyttä vahvistavien ja alueen toimijoita aktivoivien tapahtumien järjestämistä sekä asukkaille, opiskelijoille että työntekijöille Tiedepuistossa. Tuemme palvelutarjonnan monipuolistamista alueella. Edistämme vapaakaupunki-ajattelun mukaisia kokeiluita Kupittaaan puistoalueella (joogaa, puistokonsertteja, piknik-tapahtumia).
- Hyvinvoinnin referenssikaupunginosa: Kehitämme erilaisia hyvinvointia ja terveyttä edistäviä alustoja, ratkaisuja ja palveluja, jotka nivoutuvat luontevaksi osaksi asukkaiden, opiskelijoiden ja työntekijöiden arkea sekä monipuolista innovaatio- ja liiketoimintaa.
- Toteutamme kaupungin investointina Taito-kampuksen Tiedepuiston kansihankkeen alueelle sekä kytkemme palveluverkon suunnitteluprosessin osaksi Tiedepuiston sisällön päivitysprosesseja.

Kestävästi kasvava kaupunginosa

Turun Tiedepuisto on kaupungin energiatehokkain rakennettu alue, jonka kehittämisessä painottuvat laadukkaan perusinfraan lisäksi älykkään ja kestävän kaupungin ratkaisut ja teknologiat.

- Tiedepuiston kansi: Toteutamme Itäharjun kytkeytymisen osaksi Tiedepuistoa Tiedepuiston kansihankkeella ja siihen liittyvillä kaupungin investoinneilla (toteutus allianssimallilla). Kehitämme Kupittaaan kantta paitsi viihtyisänä, urbaanina kaupunkitilana myös toiminnallisena innovaatioalustana kumppanuuskein. Yhdessä tai samanaikaisesti allianssin kanssa synnyttämme Itäharjun kärjen alueelle kärkihanketta vahvistavia korttelialueita.
- Älykäs rakentaminen ja energiatehokkuus: Haemme alueen kehittämiseen liittyvissä kilpailutuksissa kokeiluita, jotka tukevat energiatehokkuutta ja hiilineutraaliutta. Hyödynnämme huippunopean 5G-verkon mahdollisuuksia ja uusia teknologioita (IoT, sensorit, jne.) älykkään rakentamisen, yritystoiminnan ja tutkimus- ja testiympäristöjen kehittämisen tukena. Laadimme suunnitelman verkostokoulun toteuttamisesta Tiedepuiston alueelle tarveselvitys- ja hanke-suunnitteluohjetta uudella tavalla soveltaen. Edistämme hybridirakentamista kaavoituksen avulla.
- Yhdyskuntasuunnittelu: Edistämme alueen kehittymistä kehittämissuunnitelmassa ohjeellisesti määriteltyjen isojen kokonaisuuksien kautta. Aloitamme kaavoituksen Tiedepuiston kannen allianssitoteutuksen edetessä kumppanuuskaavoituksella. Kannen kilpailu ohjaa koko alueen jatkokehitystä.
- Jakamistalouden ratkaisut: Kehitämme jakamistaloutta tukevia alustoja, ratkaisuja, palveluita ja toimintamalleja. Edistämme autojen ja pyörien yhteiskäyttöä alueella. Pyrimme yhdistämään jakamistalouden eri palveluita suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja tätä kautta tukemaan niiden toimintaedellytyksiä.

2. Toteutusaikataulu

Edellä esitellyt Tiedepuiston kehittämisen painopistealueiden sisällöt muodostavat kärkihankkeen pitkän aikavälin toimenpidesuunnitelman (PTS) sisällöllisen tavoitteiston. Tiedepuiston kehittämisen pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) on jatkuva, osallistava prosessi, koostuen alla luetelluista yhteistyöfoorumeista. Yhteistyöfoorumien kautta ja toimesta tarkennetaan vuosikellon mukaisesti Tiedepuiston tavoitteistoa, sekä saadaan kehitysehdotuksia eri päätöksentekofoorumien priorisoitavaksi. Priorisoidut kehittämis ehdotukset hankkeistetaan ja toimeenpannaan tehtävien päätösten mukaisesti. Hankkeet ja projektit integroidaan osaksi kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelua eli kaupungin palvelutoimintaa (esim. asemakaavoitusohjelma, investointiohjelmat, palvelutarve- ja verkkosuunnitelmat jne.) Osa hankkeista ja projekteista on mahdollista toteuttaa kaupunkiorganisaation ulkopuolisilla resursseilla tai erilaisin kumppanuuskein.

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kärkihanke ohjaa kulloinkin toimivaltaisen toimielimen ja viranhaltijan valmistelua ja päätöksentekoa Tiedepuiston kehittämiseen liittyen. Pitkäjänteisellä ja kokonaisvaltaisella kaupunkikehityksellä (fyysinen, digitaalinen, sosiaalinen, toiminnallinen ulottuvuus) tuetaan Turun kaupungin kasvua, vahvistetaan sen brändiä ja parannetaan sen asemaa kiristyneessä kansainvälisessä kilpailussa asukkaista, osaajista ja investoinneista.

3. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2022 -->

Tiedepuiston kärkihankkeen keskeisin tehtävä vuonna 2022 on tukea Tiedepuiston kansihankkeen allianssin käynnistämistä ja ohjausmallia siten että kansihanke ja siihen kytkeytyvät kaupungin investoinnit toteuttavat parhaalla mahdollisella tavalla kokonaisvaltaisen kaupunkikehityksen tavoitteita. Tiedepuiston kärkihankkeen toimesta käynnistetään alkuvuodesta 2022 osa alla luetelluista foorumeista. Foorumeilla eli verkostomaisella toimintamallilla tunnistetaan, päivitetään ja varmistetaan strategisten tavoitteiden toteutuminen sekä uusien innovaatioiden mahdollinen kytkeytyminen osaksi kansihanketta.

Tiedepuiston kärkihankkeen toimenpiteet ja resurssointi vuodelle 2022 koostuu Tiedepuiston kansihankkeen allianssin hankintavaiheen tehtävistä, Foorumien toiminnan käynnistämisistä sekä käynnistettävien foorumien kautta tunnistettavista esiselvitys- ja palveluhankintatarpeista.

Jatkossa foorumien toimintaa ja määrää kehitetään keskeisten Tiedepuiston sisältöjen vaatimusten mukaisesti.

Kärkihankkeen yhtenä keskeisenä tavoitteena on päivittää, tarkentaa ja ylläpitää vuonna 2017 laadittuja Tiedepuisto 2050 visio (sisältö ja palvelut) ja masterplan (kaupunkirakenne) aineistoja.

Taulukko alla: Foorumeiden alustava määrittely, tavoite, vuoden 2022 tarkennettu tavoite ja kytkeytyminen toteuttaviin hankkeisiin ja projekteihin.

Yleistoimeksianto: Kunkin Foorumin tehtävänä on edustaa osaamisalueen parasta tietämystä, luoda itsellensä agenda ja aktiivisesti tunnistaa osaamisalueen mahdolliset vaikutukset Tiedepuiston alueen Toiminnalliselle, Digitaaliselle, Sosiaaliselle ja Fyysiselle ympäristölle sekä nostaa käsiteltäviksi em. näkökulmista osa-alueen, muiden osa-alueiden kanssa yhteensovitettavia ja kehitettäviä teemoja.

Foorumin yhteistyön tulos; Muodostaa prosessi ja luoda agenda, joka vastaa toimeksiannon vaatimuksiin ja tuottaa eniten lisäarvoa Tiedepuiston kokonaiskehittämiselle.

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS)		Vuosisuunnitelma 2022	Palvelutoiminta ja kehittäminen
Foorumi ja kuvaus	Foorumin tavoite	Foorumin tavoite vuodelle 2022	Tiedepuistoa toteuttavat hankkeet ja projektit joilla tunnistettu rajapinta foorumiin
<i>Rohkeasti kokeileva innovaatio- ja osaamiskeskittymä;</i>			
Rajapintaorganisaatiot (TYKS, oppilaitokset, TTK, SYK) Strategisen tason keskustelufoorumi, Triple-Helix yhteistyö.	Organisaatioiden kehitysvisionien yhteensovittaminen ja tätä kautta Tiedepuiston vision ja masterplanin muutostarpeiden hallinta.	Toiminnan käynnistäminen ja tätä kautta visioiden ja tavoitteiden läpikäynti. Tiedepuiston kansihankkeen mahdollisuuksien läpikäynti. Kehitystarpeiden ja käynnissä olevien kehityshankkeiden tunnistaminen sekä mahdolliset päivitykset Tiedepuiston visioon.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuisto - Tiedepuiston kansihanke
Innovaatiot, kehitysohjelmat ja niiden toimijat	määritetään	määritetään	- tunnistetaan
Digitaalisuus Digitaalisuus osana kokonaisvaltaista kaupunkikehitystä	Keskustella ja ymmärtää mitä digitaalisuus tarkoittaa kaikissa kokonaisvaltaisen kaupunkikehityksen ulottuvuuksissa ja kuinka digitaalisuutta voidaan toteuttaa osana Tiedepuiston kehitystä.	Tiedepuiston kansihankkeelle asetettavat vaatimukset ja toiminnallisuuden edellyttämät järjestelmät. Matriisin toteutus (eri tasot jne.)	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuiston kansihanke
<i>Logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus;</i>			
Liikkuminen, liikenne ja liikkumisen palvelut (joukkoliikenne / yksilötaso)	Tunnistaa ja mallintaa liikkumisen kehittämistarpeita osaksi Tiedepuistoa. Tiedepuistoalueen liikenteen ja liikennejärjestelmän kokonaiskoordinaatio.	Liikkumispalveluiden tulevaisuuskuvan luonti ja toteutuksen varmistaminen. Tiedepuiston kannen allianssin liikkumiseen liittyvien tavoitteiden varmistaminen sekä allianssiyhteistyö kehitysvaiheissa.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuiston kansihanke - Raitiotie - Tunnin juna - Kaksoisraide

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS)		Vuosisuunnitelma 2022	Palvelutoiminta ja kehittäminen
Liikkumisen kehitystrendit, tulevaisuuskuva ja palvelutarpeet.		Käynnissä olevien hankkeiden ja projektien tunnistaminen ja rajapintojen määrittely.	
Paikoitusratkaisut	määritetään	määritetään	- määritetään
Väylävirasto Tunnin Juna ja kaksoisraide	Tunnin Juna hankkeen toteutusedellytysten varmistaminen. Palveluiden yhteiskehittäminen, suunnitelmien yhteen sovitys, sopimukset, rakennuttamisen varmistaminen.	Tiedepuiston kansi hankkeen sopimukset.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuiston kansi - Kupittaa-Salo kaksoisraide - Turun ratapihan kaksoisraide - Tunnin Juna
<i>Kestävästi kasvava kaupunginosa;</i>			
Kaupunkisuunnittelu Kokonaisvaltaisen kaupunkikehityksen tavoitteet osana kaupunkirakennetta.	Integroida muilta foorumeilta tulleet tavoitteet osaksi Tiedepuiston fyysistä alustaa (kaupunkirakenne). Tiedepuiston kaavoituksen ohjelmointi.	Muiden foorumien kautta tulleiden sisältöihin liittyvien kehitysajatusten tuominen osaksi Tiedepuiston kansihankkeen suunnitteluprosesseja. Tiedepuiston kansihankkeen allianssiyhteistyö. Tavoitteiden tarkennus jo käynnissä oleville ja 2022 käynnistettäville asemakaavoille.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuiston kansihanke - Voimakadun asemakaava - Itäharjun liittymän asemakaava - Itäharjun monitoimitalon asemakaava - Vanhan K-raudan asemakaava
Kaupunki-infra Resurssitehokkaan ja kestävän infran toteutus.	Integroida muilta foorumeilta tulleet tavoitteet osaksi infrainvestointien hankinta- ja rakennuttamisprosesseja. Tiedepuiston investointien tarveselvitysten tuki ja Infra-investointiohjelman koordinointi.	Tiedepuiston kannen allianssin tavoitteiden varmistaminen sekä allianssin ohjausmalli.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuiston kansihanke (kansi ja velvoitepysäköinti sekä rajapinnat) - Voimakadun asemakaavan infra - Itäharjun liittymän infra - Itäharjun monitoimitalon infra - Vanhan K-raudan asemakaavan infra
Kiertotalous Tiedepuiston alueen kiertotalouden mahdollisuudet ja ratkaisut. Mitä kiertotalous tarkoittaa Tiedepuistossa.	Foorumi itse määrittelee ja konkretisoi tavoitteensa päätöksenteon vahvistettavaksi.	Keskustelu ja määrittelyt käyntiin koskien kansihanketta ja pidemmän aikavalin toimintavan ja tavoitteiden tunnistaminen. Perusagendan ja mittareiden määrittely, hyväksyttäminen ja raportoinnin aloitus. Käynnissä olevien hankkeiden ja projektien tunnistaminen ja rajapintojen määrittely.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedepuiston kansihanke - KIEPPI-hankkeen pilotit

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS)		Vuosisuunnitelma 2022	Palvelutoiminta ja kehittäminen
Jakamistalous Tiedepuiston alueen jakamistalouden mahdollisuudet ja ratkaisut. Mitä jakamistalous tarkoittaa Tiedepuistossa.	Foorumi itse määrittelee ja konkretisoi tavoitteensa päätöksenteon vahvistettavaksi.	Keskustelu ja määrittelyt käyntiin koskien kansihanketta ja pidemmän aikavalin toimintavan ja tavoitteiden tunnistaminen. Perusagendan ja mittareiden määrittely, hyväksyttäminen ja raportoinnin aloitus. Käynnissä olevien hankkeiden ja projektien tunnistaminen ja rajapintojen määrittely.	- Tiedepuiston kansihanke
Tilojen yhteiskäyttö Tilojen mahdollinen yhteiskäyttö Tiedepuistossa.	Käydä keskustelua ja tunnistaa tilojen yhteiskäyttöön liittyvät mahdollisuudet (investointien mahdollinen optimointi).	Taito-kampuksen mahdolliset yhteiskäyttöjen selvitys osaksi allianssia. Perusagendan ja mittareiden määrittely, hyväksyttäminen ja raportoinnin aloitus. Käynnissä olevien hankkeiden ja projektien tunnistaminen ja rajapintojen määrittely.	- Tiedepuiston kansihankkeen Taito-Kampus
Hiilineutraalius ja ilmastoviisaus Hiilineutraali ja ilmastovii-sas Tiedepuisto	Mitä tarkoittaa hiilineutraalius ja ilmastoviisaus kaikilla toiminnan tasoilla (kaupunginoso-, kortteli-, rakennus-, asunto ja henkilötasolla) sekä palveluissa ja kehitystoiminnassa.	Käynnissä olevien hankkeiden tunnistaminen. Kehittämismahdollisuuksien tunnistaminen ja toimenpiteiden hankkeistaminen osaksi kansihanketta ja Tiedepuistoa. Allianssihakinnan kehitysvaiheen ohjaus.	- Tiedepuiston kansihanke - Voimakadun asemakaava - Itäharjun liittymän asemakaava - Itäharjun monitoimitalon asemakaava - Vanhan K-raudan asemakaava
24/7/365 elävä kohtaamisten keidas;			
Turku Health Kampus (Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alusta)	määritetään	määritetään	määritetään
Kaupunkitilat	määritetään	määritetään	määritetään
Tapahtumatoiminnot / toiminta-alusta	määritetään	määritetään	määritetään
Erityisryhmät / esteettömyys / Hyvän mielen Turku	määritetään	määritetään	määritetään
Sportti-Turku / Liikkuva Turku	määritetään	määritetään	määritetään

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS)	Vuosisuunnitelma 2022	Palvelutoiminta ja kehittäminen
<i>Useampaa painopistettä (DNA) läpileikkaavat sisällöt</i>		
<p>Palveluverkko (kaupungin palvelut, fyysinen) Kaupallinen palveluverkko (fyysinen) Rakentaminen Yhdyskunta - energia, vesi, jäte Kaupunkilogistiikka eri osa-alueilla Digitaaliset palvelut Asiakkuuksien ja palvelujen hallinta MAL-sopimus Viestintä Asuntopolitiikka Kaupungin muut kärkihankkeet Maritime TScP Oy ja innovaatioklusterit Smart Turku - datan kiertotalous</p>		

Osaamisen kärkihanke

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Osaamisen kärkihankkeen tarkoituksena on vahvistaa turkulaisten osaamista, houkutella uusia osaajia Turkuun sekä paremmin tunnistaa kaikkea sitä osaamista, mitä turkulaisilla on. Kärkihankkeen taustalla on yhdessä Turun yliopiston tulevaisuuden tutkimuslaitoksen kanssa tehty Osaamisen visio 2040: ”Vuonna 2040 vetovoimainen ja monimuotoinen Turku on globaali edelläkävijä oppimis- ja osaamisympäristönä. Kaupunki tarjoaa erinomaiset puitteet monialaiseen osaamisen uudistamiseen ja niiden kestävään hyödyntämiseen”. Tämä visio ohjaa kasvatuksen ja koulutuksen kehittämistä ja se on kaupunkikehitystyön kaltainen kehittäen alueen osaamista ja hyvinvointia sekä henkistä pääomaa.

Turku on ensimmäinen suomalainen kaupunki, joka miettii tässä mittakaavassa tulevaisuuden osaamistarpeita. Ajatus on, että käännetään kouluttautumisesta osaamisen kehittämiseen ja tuodaan näkyväksi monipuolisesti sitä osaamista, mitä kaupunkilaisilla on ja joka on hankittu myös virallisen koulutuksen ulkopuolella. Osaamisen kehittämisessä keskeistä on alueen työelämästä tuleviin tarpeisiin vastaaminen ja rooli kaupungin elinkeinopolitiikan kehittämisessä on merkittävä.

Kärkihankkeen valmistelu ja toteutus on osa Pormestariohjelman ja sen valmistelussa on kuultu laajasti niin kaupungin toimijoita kuin myös Science Park ja korkeakoulu-kenttää. Osaamisen kärkihankkeen toimenpiteet kohdistuvat strategisesti kaupungin johtoon sekä koko kasvatuksen ja koulutuksen kentälle varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin että työ- ja elinkeinoelämään.

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

2. Toteutusaikataulu

Kärkihanke käynnistyy tammikuussa 2022 asettamis päätöksen jälkeen.

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

3. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2022

Painopistealue/Hanke	Tuotos
<p>Uusien innovaatio- ja osaamiskokonaisuuksien vahvistaminen Turkuun</p> <p>Turun kehittäminen kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisena ja pitovoimaisena opiskelu- ja korkeakoulukaupunkina</p>	<p>Turkuun rakennetaan kolme vetovoimaista innovaatio- ja osaamiskokonaisuutta edistämään kaupungin kansainvälisen tason elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tieteen ja tekniikan kampus 2. Hyvinvoinnin ja liikunnan kampus 3. Kulttuurin ja taiteen kampus <p>Kampukset yhdistävät toiminnallisesti korkeakoulut, toisen asteen lukio- ja ammatillisen koulutuksen sekä vapaa sivistystyön huippuosaamisen kokonaisuudeksi. Tieteen ja tekniikan kampukselle esim. ammatillisen koulutuksen Taito-kampus.</p> <p>Turun kehittäminen kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisena ja pitovoimaisena opiskelu- ja korkeakoulukaupunkina.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekniikan talon esiselvityksessä mukana myös selvitys Tekniikan ja teknologian lukiosta • STEAM Turku -toimintamallia kehitetään edelleen, Beyond 2030 -tiedekilpailu vakiinnutetaan valtakunnalliseksi ja laaditaan suunnitelma sen kansainvälistämiseksi. • Englanninkielistä opetusta lisätään toisen asteen koulutuksessa ja selvitetään muiden kielten osalta mahdollinen laajentaminen • Laaditaan selvitys kansainvälisen koulun ja varhaiskasvatuksen toiminnan laajentamista • Laaditaan selvitys korkeakouluihin Turun ulkopuolelta tulevien tutkijoiden, opetushenkilökunnan ja vaihto-opiskelijoiden pitovoimaan vaikuttavista asioista osana TalentBoost -toimintaa.
<p>Turun elinvoiman vahvistaminen sekä työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen</p>	<p>Parannetaan kyvykkyyttä reagoida joustavammin ja nopeammin työelämästä tuleviin osaamistarpeisiin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parempi kyvykkyyys reagoida joustavammin ja nopeammin työelämästä tuleviin osaamistarpeisiin muunto- ja täydennyskoulutuksen keinoin sekä hyödyntäen työelämässä olevia oppimisympäristöjä. • Perustettu yrityskohtaiset sekä yritysten yhteiset oppimistehtaat, jotka mahdollistavat olemassa olevan sekä maahan tulevan väestön osaamistarpeiden kartoittamisen, nopean lisä- ja täsmäkoulutautumiseen sekä joustavan työllistymisen. • Turku on kansallista huippua opettajien asiantuntemuksen hyödyntämisessä elinvoimahankkeissa. • Korkeakouluopintojen jälkeisen työllistymisen edistäminen työelämän kanssa tehtävän yhteistyön keinoin.
<p>Kaupunkilaisten täysmittaisen osaamispotentiaalin käyttöön saaminen</p>	<p>Eriytymisen vähentäminen alueellisesti, etnisesti, sukupuolten välillä ja kaikissa ikäryhmissä (jatkuva oppiminen).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuodaan näkyväksi sitä kaupunkilaisten monipuolista osaamista, jota on hankittu myös virallisen koulutusten ulkopuolella • Muiden suurten kaupunkien kanssa selvitetään toimivia toimenpiteitä segregatiokehityksen jarruttamiseksi • Laaditaan toimintasuunnitelma segregatiokehityksen pysäyttämiseksi ja osaamispotentiaalin hyödyntämisestä • Maahan muuttavan väestön osaamispotentiaalin täysimittainen hyödyntäminen • Yhteistyö, suunnittelu ja toteutus yhdessä yhteisöllisyyden ja kulttuurin kärkihankkeiden kanssa, kytkentä lähiöohjelmaan

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Yhteisöllisyyden kärkihankkeella luodaan turkulaisille mahdollisuuksia vahvistaa hyvinvointiaan, tehdä ja kasvaa yhdessä omaleimaisilla asuinalueilla. Kärkihankkeen toimenpiteillä vahvistetaan Turun elinvoimaa ja ratkotaan laajalla kumppanuudella visaisia yhteiskunnallisia haasteita; yksinäisyys, mielenterveyden ongelmat, syrjäytyminen, liikkumattomuus sekä alueellinen eriytyminen. Ilmiöihin vaikuttamisella voidaan saavuttaa isoja inhimillisiä ja taloudellisia vaikutuksia. Hankkeen ydin on yhteisöllisyys ja osallisuus. Yhteisöllinen Turku on elinvoimainen, kaunis, kestävä ja inklusiivinen.

Kärkihanke koostuu koko kaupunkia koskevista toimista ja toteutetaan poikkihallinnollisesti yhdessä järjestökentän, asukkaiden ja yritysten kanssa. Kärkihankkeeseen on valittu toimia, jotka ovat jatkossakin kaupungin tehtäviä, tukevat perustoimintaa ja vetovoimaa. Toimenpideohjelmat kokoavat yhteiseen vuoropuheluun hankkeen kärkitoimien lisäksi myös muun perustoiminnan kehittämisen. Yhteiset mittarit ja aktiivinen viestintä tukevat kaikkia hankkeen osa-alueita.

Hanke koostuu kolmesta työpaketista: Hyvän mielen Turku, Liikkuva Turku ja Uudistuvien lähiöiden Turku.

2. Toteutusaikataulu

Kärkihanke toteutetaan vuosina 2022-2025. Liikkumisen edistämisen ja syrjäytymisen ehkäisemisen osalta osallistavat prosessit toimenpideohjelmien laatimiseksi käynnistyvät jo syyskaudella 2021.

3. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2022

Painopistealue/Hanke	Tuotos
Hyvän mielen Turku	<ul style="list-style-type: none">-Toimenpideohjelmat laadittu, yhdyspinnat hyvinvointialueelle määritelty ja kuntalaisia aktiivinen viestintä käynnissä. Ilmiölähtöistä tarkastelua osana pormestarimallia kehitetään ja pilotoidaan.-Kaupunkitasoisen ehkäisevän mielenterveystyön toimintamalli luotu, kuntalaisten koulutukset ja pilotti omaishoitajille käynnistetty-Tykkää turkulaisesta! -toiminnan laajentaminen ja tutkimuspohjainen kansallinen vertaiskehittäminen yksinäisyyden vähentämiseksi käynnissä-Asukkaiden olohuoneet -konseptin rakentaminen järjestöjen kanssa käynnistetty-Järjestöyhteistyön toimintamalli luotu-Nuorten palveluohjauksellisen rakentaminen käynnistetty-Ehkäisevän päihdetyön uudet toiminnot ja rakenteiden luominen käynnistetty
Liikkuva Turku	<ul style="list-style-type: none">-Toimenpideohjelma laadittu-Seurojen avustusjärjestelmän uudistaminen käynnissä-Palveluviestintä ja osaamisen verkoston kehitystyö käynnissä

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

Painopistealue/Hanke	Tuotos
	<ul style="list-style-type: none">-Lasten ja nuorten Harrastamisen Suomen mallin edistäminen käynnissä ja Kivakesä-toimintaa vakiinnutetaan-Pilotteja työikäisten palveluiden kehittämiseksi käynnistetty yhdistysten ja yritysten kanssa-Voitas-toiminnan laajentaminen ja alueellisten liikuntaryhmien kehittäminen ikääntyville käynnissä- Liikuntapaikkaverkkosuunnitelman linjaukset tehty
Yhdessä kehittyvät asuinalueet	<ul style="list-style-type: none">-Lähiövisiotyö valmistunut 2022-SWOTit alueista tehty-Osallistamisen ja uudenlaisten kumppanuuksien ensimmäiset pilotit käynnistetty

Kulttuurin kärkihanke

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Kulttuurin kärkihanke ponnistaa vuoden 2011 kulttuuripääkaupunkivuoden pohjalta ja vahvistaa edelleen kulttuurin merkitystä kaupungissa. Taustalla on myös 2019 uudistunut laki kuntien kulttuuritoiminnasta. Kulttuurin rooli kaupungissa tulee korostumaan sote-uudistuksen myötä.

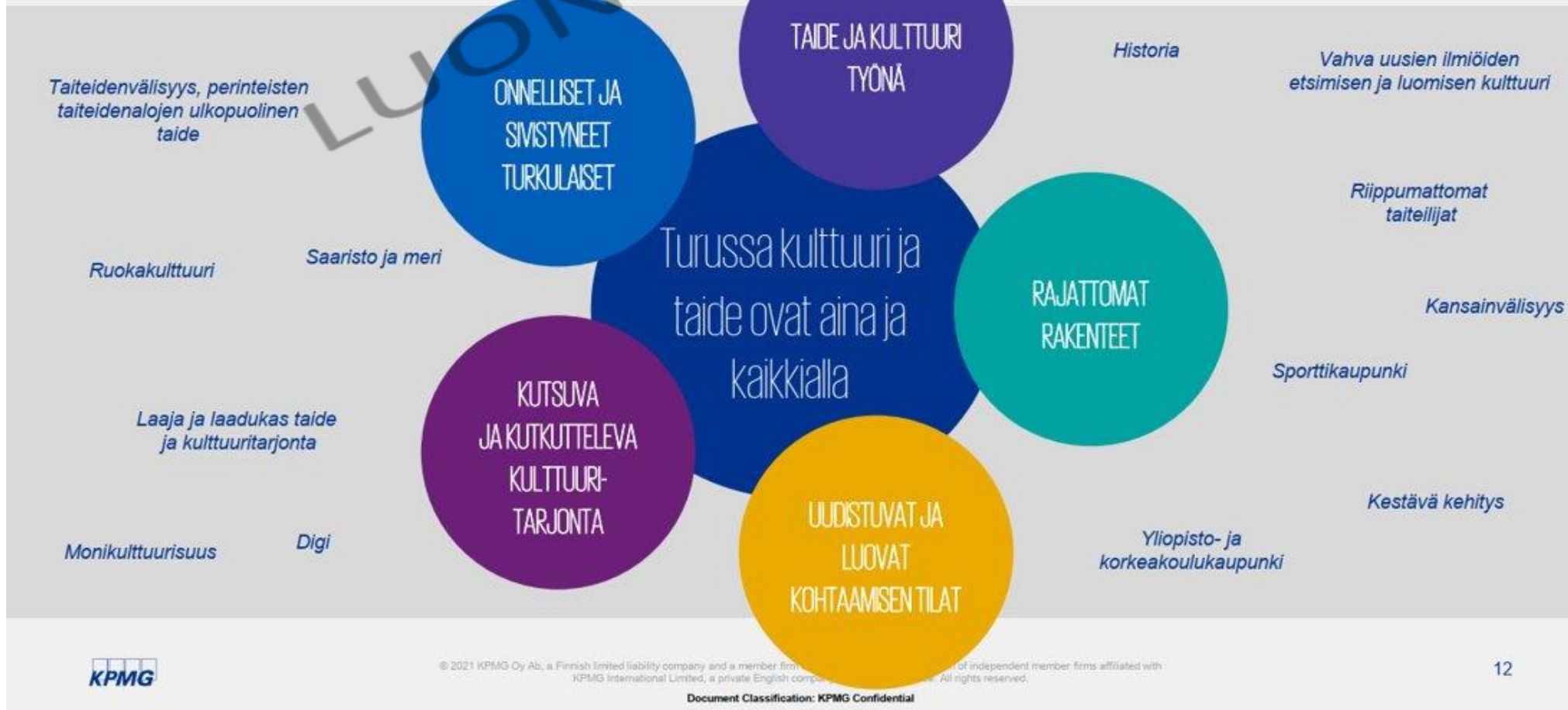
Kärkihanke toimeenpano perustuu pormestariohjelmaan ja loppuvuonna 2021 työstettyyn Kulttuurilupaukseen. Lupaus on kulttuurivisio ja tulevaisuusnäkyminen vuoteen 2029 saakka, ja se on laadittu laajassa osallisuudessa asukkaiden, taiteen ammattilaisten, kulttuurin vapaan kentän, yhdistysten, kaupungin oman organisaation, kulttuurikampus Turun ym. sidosryhmien kanssa. Kärkihankkeen valmistelua on koordinoitunut vapaa-ajan palvelukokonaisuus, mutta toteutukseen osallistuvat muut kaupungin toimijat, taiteilijat ja kulttuurin vapaa kenttä sekä muut sidosryhmät ja kärkihankkeet.

Alustavia kärkiteemoja ja tavoitteita ovat:

- Onnelliset ja sivistyneet turkulaiset: jokaisella turkulaisella ja kaupungissa vierailevilla on mahdollisuus itse osallistua, tehdä ja kokea kulttuuria.
- Taide ja kulttuuri työnä: kulttuurin- ja taiteen ammattilaiset ja luovuus ovat vahvuuksia ja he saavat tukea.
- Kutsuva ja kututteleva kulttuuritarjonta: taide ja kulttuuri ovat kaupungin vetovoima- sekä kilpailukykytekijöitä. Kansainvälinen yhteistyö on tiivistä.
- Rajattomat rakenteet: taide ja kulttuuri huomioidaan läpileikkaavasti kaupungin palveluissa ja kehittämisessä. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on aktiivista.
- Uudistuvat ja luovat kohtaamisen tilat: investoinnit esim. Taiteentalo ja Turun musiikkitalo vahvistavat kulttuurikaupungin imagoa. Tiloja on taiteen ja kulttuurin tekemiselle ja kokemiselle.

Kulttuurilupaus luo pohjan tekemiselle. Se valmistuu ja tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi alkuvuonna 2022. Toimenpiteiden ja aikataulun tarkentamisen jälkeen toteutus alkaa keväällä 2022.

Kulttuurilupauksen kivijalka ja kärkiteemat

Kärkihankkeiden toimintasuunnitelmat 2022

2. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2022

Kärkiteemat	Tuotos	Toimenpiteet ja aikataulu
ONNELLISET JA SIVISTYNEET TURKULAISET	1. Taiteen ja kulttuurin kasvupolku edistää kaikkien turkulaisten hyvinvointia 2. Kohtaamiset ja osallisuus	Tarkennetaan kulttuurilupauksen valmistuttua
TAIDE JA KULTTUURI TYÖNÄ	3. Taide on työtä- taiteesta saadaan palkka 4. Mahdollistava rahoitus	Tarkennetaan kulttuurilupauksen valmistuttua
RAJATTOMAT RAKENTEET	5. Kulttuurilaitoksia kehitetään rohkeilla avauksilla 6. Rakenteita ja palveluja uudistetaan 7. Yhteistyö on aktiivista eri toimijoiden välillä 8. Tilaa kohtaamisille	Tarkennetaan kulttuurilupauksen valmistuttua
UUDISTUVAT JA LUOVAT KOHTAAMISEN TILAT	9. Tilaa tekemiselle 10. Tilaa kokemiselle	Tarkennetaan kulttuurilupauksen valmistuttua
KUTSUVA JA KUTKUTTELEVA KULTTUURITARJONTA	11. Taiteen ja kulttuurin vetovoima tuo elinvoimaa koko alueelle 12. Taiteen ja kulttuurin kansainvälinen yhteistyö on tiivistä	Tarkennetaan kulttuurilupauksen valmistuttua